

Dosarul nr. 2ra-1558/18

prima instanță, Jud. Chișinău, sediul Râșcani: V. Gîrleanu
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău: A. Pahopol, V. Negru, A. Bostan

DECIZIE

10 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Dumitru Visternicean, Galina Stratulat,
Nicolae Craiu, Nina Vascan

examinând recursul declarat de Goncearuc Elena, reprezentată de avocatul Havrun Alexandru,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Goncearuc Elena împotriva Inspectoratului General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne (Departamentul Poliției de Frontieră a Ministerului Afacerilor Interne), intervenient accesoriu Marchitan Eduard cu privire la repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Goncearuc Elena și menținută hotărârea din 07 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă:

La 31 octombrie 2016, Goncearuc Elena a depus cerere de chemare în judecată împotriva Departamentului Poliției de Frontieră (în prezent Inspectoratul General al Poliției de Frontieră), intervenient accesoriu Marchitan Eduard cu privire la repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 24 aprilie 2013 Direcția Generală Supraveghere și Control a Frontierei de Stat din cadrul Departamentului Poliției de Frontieră a eliberat în adresa directorului Liceului Teoretic „Mihai Eminescu”, or. Ghindești, r-nul Florești, Tocan Lucia, o informație prin care a adus la cunoștință acesteia date în privința sa, din sistemul informațional automatizat privind traversarea frontierei de stat al Republicii Moldova la punctele de trecere controlate de autoritățile moldovenești.

A susținut că, informația respectivă a fost utilizată de către Tocan Lucia pentru depunerea unei plângeri la Inspectoratul de Poliție Florești, prin care a solicitat să fie cercetate acțiunile sale, și anume au fost luate explicații de la dânsa și de la conducerea

Universității de Stat „Alec Russo” din mun. Bălți, au fost cercetate documente ce conțin date cu caracter personal legate de activitatea sa de muncă și de studiu, au fost solicitate extrase din documente de la instituția de învățământ și de la locul de muncă.

Reclamanta a menționat că, în rezultatul examinării materialelor acumulate în baza plângerii Luciei Tocan, ofițerul de investigații al SIFE al Inspectoratului de poliție Florești, Roman Aurel, a emis o încheiere, prin care a constatat că în acțiunile dânzei nu se prevăd elementele constitutive ale vreunei infracțiuni prevăzute de Codul penal și nici careva elemente constitutive ale vreunei contravenții prevăzute de Codul contravențional.

A considerat reclamanta că, în acțiunile persoanelor responsabile din cadrul Direcției Generale Supraveghere și Control a Frontierei de Stat din cadrul Departamentului Poliției de Frontieră și, ulterior, a directorului liceului teoretic „Mihai Eminescu” din s. Ghindești, r-nul Florești, Tocan Lucia, în circumstanțele enunțate, sunt prezente încălcări evidente a legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

A mai relatat reclamanta că, la 28 august 2013 a adresat o plângere Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, aceasta din urmă la 30 septembrie 2013 a emis o decizie prin care a prelungit termenul examinării plângerii depuse. La data de 02 noiembrie 2013, prin intermediul oficiului poștal, a primit decizia din 30 octombrie 2013 a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, prin care s-a constatat că reprezentanții Departamentului Poliției de Frontieră au încălcat regulile de utilizare a datelor cu caracter personal în privința sa.

În privința acțiunilor Departamentului Poliției de Frontieră, s-a adresat către Procuratura Generală, care la data de 13 februarie 2014 a dat un răspuns cu informația că cauza contravențională în privința persoanelor vinovate se află la examinare în instanța de judecată.

Reclamanta a indicat că până la momentul actual nu a primit nicio informație referitor la finalizarea cauzei contravenționale intentate în privința persoanelor vinovate de difuzarea datelor cu caracter personal, astfel s-a adresat cu prezenta cerere de chemare în judecată.

A susținut reclamanta că pârâtul prin încălcarea legislației legate de protecția datelor cu caracter personal, a adus atingere dreptului său la viața intimă, familială și privată, cât și dreptul la libera circulație garantate de art. 27-28 din Constituție. Prin acțiunile pârâtului, i-a fost cauzat un deranjament legat de necesitatea prezentării la organele de poliție și depunerea declarațiilor, adresarea plângerilor ulterioare la alte organe statale, acest fapt cauzându-i un prejudiciu moral manifestat prin frustrare și stres legate de faptul că informația eliberată a stat la baza depunerii plângerii de către Tocan Lucia la Inspectoratul de poliție Florești, care au acționat în privința sa sub aspectul săvârșirii unor infracțiuni, situație ce i-a afectat imaginea de profesor și în același timp fiind adusă atingere și imaginii soțului său care activează judecător la Judecătoria Florești.

A solicitat încasarea în beneficiul său din contul Departamentului Poliției de Frontieră (în prezent Inspectoratul General al Poliției de Frontieră) a sumei de 100 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 07 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea a

fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Prin decizia din 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat de către Goncearuc Elena a fost respins și menținută hotărârea din 07 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

La 20 iunie 2018, Goncearuc Elena, reprezentată de avocatul Havrun Alexandru, a declarat recurs împotriva deciziei din 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului s-a invocat ilegalitatea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, susținând că instanțele au pronunțat hotărâri arbitrare în contradictoriu cu probele administrate și normele de drept pertinente.

Astfel, recurenta a solicitat casarea deciziei din 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 07 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă faptul că copia deciziei din 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa recurente la 26 martie 2018 (f.d. 135), însă nu se conțin date despre momentul recepționării acesteia.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Goncearuc Elena, reprezentată de avocatul Havrun Alexandru, la 20 iunie 2018 se consideră depus în termenul prevăzut de lege.

La 09 iulie 2018, în adresa intimațiilor Departamentul Poliției de Frontieră (în prezent Inspectoratul General al Poliției de Frontieră) și Marchitan Eduard a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de Goncearuc Elena cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

La 31 iulie 2018, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a depus referință la recursul declarat de către Goncearuc Elena, în care a invocat caracterul neîntemeiat al acestuia, solicitând respingerea lui.

Alte referințe nu au parvenit.

Prin încheierea din 19 septembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție recursul declarat de către Goncearuc Elena, reprezentată de avocatul Havrun Alexandru, a fost considerat admisibil.

Examinând recursul, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care a admite acțiunea în parte, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că prin hotărârea din 07 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea a fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Prin decizia din 23 ianuarie 2018 instanța de apel a considerat că acțiunea în prezenta cauză se încadrează în termenul de prescripție extinctivă prevăzut de art. 267 Cod civil, concluzia primei instanțe privind tardivitatea acțiunii fiind evident neîntemeiată.

Urmare, instanța de apel a concluzionat că acțiunea Elenei Goncearuc urmează a fi respinsă ca neîntemeiată. Totodată, în final instanța de apel a decis respingerea apelului cu menținerea hotărârii primei instanțe, prin care acțiunea a fost respinsă ca fiind tardivă.

În circumstanțele expuse, hotărârile emise urmează a fi casate ca fiind contrare prevederilor normelor de drept procedural, acestea fiind aplicate în mod eronat.

Referitor la fondul cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel privind netemeinicia acțiunii ca fiind arbitrară, emisă în contradictoriu cu circumstanțele cauzei și probele administrate.

Astfel, din suportul probatoriu la materialele cauzei rezultă că, la 24 mai 2013 Tocan Lucia, directorul Liceului Teoretic „Mihai Eminescu” din or. Ghindești, r-nul Florești, a adresat Inspectoratului de poliție Florești o plângere privind acțiunile profesorului Goncearuc Elena. În plângerea sa, Tocan Lucia a menționat că profesoara de biologie și geografie din Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, Goncearuc Elena, având acordat concediu suplimentar plătit pentru elaborarea și susținerea tezei de licență la Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți pentru perioada 15 martie 2012 – 23 iunie 2012, a părăsit țara, traversând hotarele Republicii Moldova în perioada 17 martie 2012 – 26 mai 2012.

Drept temei pentru depunerea plângerii la Inspectoratul de poliție Florești, Tocan Lucia a prezentat informația din baza de date a sistemului informațional automatizat privind traversarea frontierei de stat a Republicii Moldova la punctele de trecere controlate de autoritățile oficiale moldovenești, de către Goncearuc Elena în perioada 01 ianuarie 2012 – 31 decembrie 2012, eliberate directorului liceului teoretic „Mihai Eminescu” din or. Ghindești, r-nul Florești, Tocan Lucia, potrivit căreia la data de 17 martie 2012 Goncearuc Elena a părăsit țara, iar la 26 mai 2012 a revenit în țară, prin punctul de trecere a frontierei Otaci.

Prin încheierea din 31 mai 2013 a ofițerului de investigații al SIFE a Inspectoratului de poliție Florești, locotenent-major de poliție A. Roman, s-a ajuns la concluzia că în acțiunile Elenei Goncearuc nu se prevăd elementele constitutive ale vreunei infracțiuni prevăzute de Codul penal sau de Codul contravențional și examinarea materialului de control nr. 1467 din 24 mai 2013, înregistrat în REI-2 a Inspectoratului de poliție Florești în baza plângerii directorului liceului teoretic „Mihai Eminescu” din or. Ghindești, r-nul Florești, Tocan Lucia de încetat.

Ulterior, Goncearuc Elena s-a adresat Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal cu plângere, prin care a invocat încălcarea dreptului la viața privată prin metoda dezvăluirii ilegale de către Departamentul Poliției de Frontieră a datelor cu caracter personal care o vizează.

Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal prin decizia din 30 octombrie 2013 a constatat încălcarea de către reprezentanții Departamentului Poliție de Frontieră a regulilor de utilizare a datelor cu caracter personal și a prevederilor art. 4 lit. b), art. 29 și 30 din Legea privind protecția datelor cu caracter personal care-o vizează pe Goncearuc Elena, stocate și păstrate în baza de date a sistemului informațional automatizat privind traversarea frontierei de stat a Republicii Moldova.

Prin decizia din 23 iunie 2014 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, s-a încetat procesul contravențional în privința lui Marchitan Eduard privind comiterea contravenției prevăzute de art. 74¹ alin. (4) Cod contravențional - nerespectarea cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea lor în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, pe motivul expirării termenului de prescripție a răspunderii contravenționale.

Conform art. 18 din Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08 iulie 2011, orice persoană care a suferit un prejudiciu în urma unei prelucrări de date cu caracter personal efectuată ilegal sau căreia i-au fost încălcate drepturile și interesele garantate de prezenta lege are dreptul de a sesiza instanța de judecată pentru repararea prejudiciilor materiale și morale.

Conform art. 30 alin. (1) din aceeași lege, la prelucrarea datelor cu caracter personal, operatorul este obligat să ia măsurile organizatorice și tehnice necesare pentru protecția datelor cu caracter personal împotriva distrugerii, modificării, blocării, copierii, răspîndirii, precum și împotriva altor acțiuni ilicite, măsuri menite să asigure un nivel de securitate adecvat în ceea ce privește riscurile prezentate de prelucrare și caracterul datelor prelucrate.

Potrivit art. 33 din Legea privind protecția datelor cu caracter personal, pentru încălcarea prezentei legi, persoanele vinovate răspund în conformitate cu legislația civilă, contravențională sau penală.

Conform art. 1404 alin. (1) și (2) Cod civil, prejudiciul cauzat printr-un act administrativ ilegal sau nesoluționarea în termen legal a unei cereri de către o autoritate publică sau de către o persoană cu funcție de răspundere din cadrul ei se repară integral de autoritatea publică. Persoana cu funcție de răspundere va răspunde solidar în cazul intenției sau culpei grave.

Persoanele fizice au dreptul să ceară repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile indicate la alin.(1).

În circumstanțele enunțate și în contextul normelor de drept supra citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că prin eliberarea de către Departamentul Poliției de Frontieră a informației care o vizează pe Goncearuc Elena, stocată în baza de date a sistemului informațional automatizat privind traversarea frontierei de stat a Republicii Moldova, au fost încălcate dispozițiile legale privind protecția datelor cu caracter personal, fapt ce atentează la drepturile recurente-reclamante Goncearuc Elena personale nepatrimoniale, căreia i-a fost adusă atingere vieții sale private.

Drept urmare, este întemeiată acțiunea Elenei Goncearuc privind repararea prejudiciului moral cauzat în urma eliberării informației de către Departamentul Poliției de Frontieră privind traversarea frontierei de stat a Republicii Moldova, drept prevăzut expres de art. 18 din Legea privind protecția datelor cu caracter personal.

Nu pot fi reținute argumentele instanței de apel precum că lipsește legătura causală între încălcarea admisă de intimatul-pârât Departamentului Poliției de Frontieră (în prezent Inspectoratul General al Poliției de Frontieră) prin prezentarea informației despre consecutivitatea traversării recurente-reclamante Goncearuc Elena a frontierei de stat și pretinsele suferințe psihice a acesteia, deoarece contravin suportului probator al cauzei.

Nu pot fi reținute nici argumentele instanței de apel precum că consecințele încălcării dreptului recurente-reclamante prin acțiunile intimatului-pârât sunt minore și drept urmare nu a fost cauzat un careva prejudiciu moral, or, în prezenta cauză, prejudiciul moral reprezintă consecințele negative, rezultatele dăunătoare ale lezării valorilor personale, încălcării dreptului la viața intimă, familială și privată, cât și dreptului la libera circulație, garantate de art. 27-28 din Constituție.

În acest context, se reține că Curtea Europeană a statuat că noțiunea de viață privată cuprinde elementele care se raportează la identitatea unei persoane cum ar fi numele său, integritatea sa fizică și morală, garanție oferită de art. 8 din Convenție, care este destinată în principal să asigure dezvoltarea, fără ingerințe din afară, personalitatea fiecărei persoane.

Urmare, soluționând chestiunea reparării prejudiciului moral cauzat recurente-reclamante Goncearuc Elena, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră următoarele.

Deși cuantificarea prejudiciului moral nu este supusă unor criterii legate de determinare, aceasta se stabilește prin apreciere, ca urmare a aplicării criteriilor referitoare la consecințele negative suferite de persona păgubită, în plan psihic și afectiv, importanța valorilor lezate, măsura în care acestea au fost lezate, intensitatea cu care au fost percepute consecințele vătămării.

Astfel, referitor la prejudiciul moral pretins de recurenta-reclamantă Goncearuc Elena, în cuantum de 100 000 lei, instanța de recurs îl apreciază ca fiind unul exagerat, însă consideră că suma de 5000 lei este suficientă pentru a acorda acesteia satisfacția morală necesară în contextul celor expuse mai sus.

Distinct de cele relatate, decizia instanței de apel în partea ce ține de respectarea de către recurenta-reclamantă Goncearuc Elena a termenului de prescripție la înaintarea prezentei acțiuni, nu a fost contestată de părți, astfel instanța nu se va pronunța în acest sens.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a constatat într-o manieră certă ilegalitatea hotărârilor judecătorești pronunțate de către instanțele ierarhic inferioare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, a casa integral decizia din 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 07 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și a emite o nouă hotărâre prin carea admite acțiunea parțial și a

încasa de la Inspectoratul General al Poliției de Frontieră în beneficiul Elenei Goncearuc suma de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat în urma eliberării informației ce conține date cu caracter personal, în rest acțiunea a respinge ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,
d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Goncearuc Elena, reprezentată de avocatul Havrun Alexandru.

Se casează decizia din 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 07 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Goncearuc Elena împotriva Inspectoratului General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne (Departamentul Poliției de Frontieră a Ministerului Afacerilor Interne), intervenient accesoriu Marchitan Eduard cu privire la repararea prejudiciului moral, și se emite o nouă hotărâre prin care:

Se admite parțial acțiunea depusă de Goncearuc Elena împotriva Inspectoratului General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne (Departamentul Poliției de Frontieră a Ministerului Afacerilor Interne), intervenient accesoriu Marchitan Eduard cu privire la repararea prejudiciului moral.

Se încasează din contul Inspectoratului General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne în beneficiul Elenei Goncearuc suma de 5 000 (cinci mii) lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest acțiunea se respinge ca fiind neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Dumitru Visternicean

Galina Stratulat

Nicolae Craiu

Nina Vascan